

ES NIEUWS 109

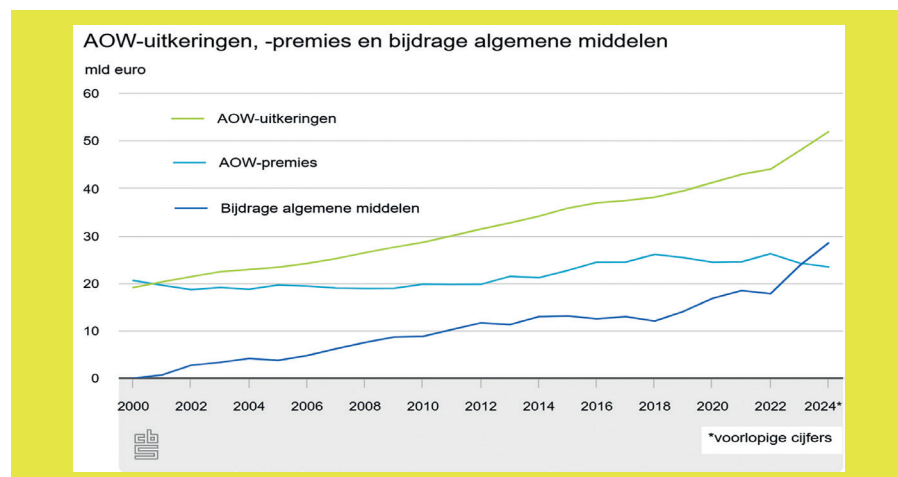
Meer dan de helft van de AOW-uitkeringen sinds vorig jaar afkomstig uit belastinggeld

In 2000 werd besloten het percentage AOW-premie niet langer te verhogen omdat het onhoudbaar werd geacht dat de premie een steeds groter deel van de inkomens opslorpte. Sindsdien wordt het verschil tussen de ontvangen premies en de uitgekeerde AOW aangevuld met belastinggeld.

Vanaf 2001 steeg die aanvulling uit belastinggeld jaar na jaar, tot het vorig jaar meer dan de helft bedroeg. Om precies te zijn, werd vorig jaar 51,9 miljard euro aan AOW uitgekeerd, waarvan 23,4 miljard uit premieheffing afkomstig was en 28,5 miljard uit belastingheffing, ofwel 54,9 procent. Dit bleek uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek in juli. Zoals bekend is de AOW een omslagstelsel: voor de AOW wordt niet gespaard zoals bij pensioen en alle heffingen worden in hetzelfde jaar uitgekeerd.

Door de stijging van het belastingaandeel is de AOW sluipenderwijs 'gefiscaliseerd' zoals dat heet. In het eerste jaar (2001) kwam 691 miljoen euro uit belastinggeld, dat wil zeggen 0,32 procent van alle overheidsuitgaven. Vorig jaar was dat gestegen naar 5,7 procent.

Deze stijging van het belastingaandeel betekent ook dat draagkrachtige belastingbetalers meer zijn gaan bijdragen aan de AOW dan mensen met een lager inkomen. Dat komt omdat er een maximum

zit op de AOW-premie; dit jaar bedraagt dat 5664 euro. De hogere inkomens betalen dus zowel relatief als absoluut een groter deel via de belastingen. Dat geldt met name ook voor gepensioneerden: zij betalen geen AOW-premie maar dus wel steeds meer via de belasting.

De stijging van de AOW-uitkeringen wordt ten eerste veroorzaakt door de vergrijzing: er zijn simpelweg meer ouderen dan 25 jaar geleden. Op dit moment zijn er 3,7 miljoen AOW'ers. Ten tweede neemt de AOW-uitkering toe doordat deze gekoppeld is aan het minimumloon, dat elk jaar stijgt met een inflatiecorrectie. De duidelijke knik omhoog vanaf 2023 (zie groene lijn in de grafiek) is het gevolg van de extra verhoging van het minimumloon destijds. Er gaan stemmen op om de sluipende fiscalisering expliciet te maken, door de

premieheffing in een aantal jaar af te schaffen en de bijdrage uit belastinggeld evenredig te verhogen. In dat geval zouden gepensioneerden met een lager inkomen wel gecompenseerd moeten worden, omdat ze anders netto fors minder zouden overhouden. Een ander bezwaar tegen dit idee is, dat er dan sprake van het 'rondpompen van geld' zou zijn. AOW'ers betalen dan immers een deel van hun eigen uitkering via belastingheffing.

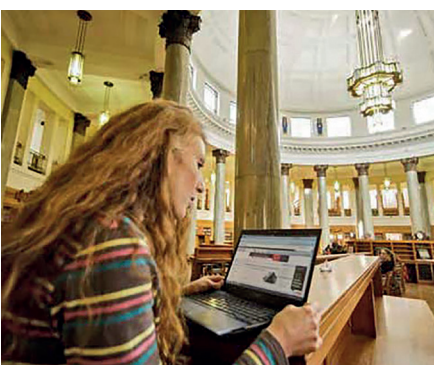
In 2006 pleitte voormalig PvdA-partijleider Wouter Bos tijdens de verkiezingscampagne voor expliciete fiscalisering, om op die manier de AOW betaalbaar te houden en de hoogste lasten bij de hoogste inkomens te leggen. Hij werd daar toen door het CDA onder Balkenende op aangevallen en moest het zwaar bezuren in de verkiezingsuitslag.

IN DIT NUMMER

Resultaten RELX	2	Overstap Agnes Joseph	5
Commentaar Jeroen	2	En wat dies meer zij, deel 5	6/7
Op bezoek bij Mevr. Bakels	3	Ed Vermij	8

Weer uitstekende resultaten

Vorige maand publiceerde RELX zijn halfjaarresultaten. Die waren weer uitstekend: de omzet steeg met 7% en de winst met 9%. Per onderdeel bekeken: de omzet van Risk steeg met 8%, van Elsevier met 5%, van Legal met 9% en van Exhibitions met 8%.

Wat de winst betreft, bij Risk steeg die met 9%, bij Elsevier met 7%, bij Legal met 11% en bij Exhibitions met 9%.

Voor al de cijfers van Legal vielen op: ook bij dat onderdeel draagt AI nu bij aan verhoogde groeicijfers. Juristen kunnen met behulp van software heel snel jurisprudentie doorzoeken en antwoorden krijgen op vragen, via AI die is gebaseerd op 160 miljard aan juridische documenten die in de loop der jaren zijn opgebouwd in de databank van wat destijds nog Lexis-Nexis heette.

De documentatie betreft voornamelijk het Amerikaanse rechtssysteem en bijna 70% van de omzet van dit onderdeel wordt dan ook in Noord-Amerika gege-nereerd.

Het aandeel print is inmiddels zodanig gedaald, naar 4% van de totale omzet, dat het bedrijf besloten heeft dit voortaan buiten de overige omzet te houden. Nota bene: 25 jaar geleden maakte print nog 64% van de omzet uit.

COMMENTAAR

Jeroen Hogendorp

Verschillende partijen hebben de afgelopen tijd hun verkiezingsprogramma bekendgemaakt. Als het volgende nummer van deze Nieuwsbrief verschijnt, zullen de verkiezingen alweer achter de rug zijn. Wat de uitslag zal zijn is vrijwel niet te voorspellen. Ook de opkomst is onzeker. De vorige keer, in november 2023, was die ongekend hoog, maar of dat weer het geval zal zijn is twijfelachtig. Het zou best kunnen dat kiezers die toen op de PVV hebben gestemd, het nu laten afweten.

Volgens de huidige peilingen zullen BBB en NSC zwaar verlies lijden en doet het CDA onder Henri Bontenbal juist goede zaken. De VVD onder ongeleid projectiel Yesilgoz verliest terrein en enkele kleine partijen zoals JA21 profiteren. Maar hoe het feitelijk zal uitpakken blijft ongewis. Vervolgens moet nog blijken of er in de nieuwe constellatie een levensvatbare coalitie te vormen is.

AI met al wordt het land daarmee al jaren in feite niet of nauwelijks geregeerd. Kabinet Rutte IV kon al niet veel voor elkaar krijgen, en het Kabinet Schoof bleek onmachtig ook maar enig resultaat te boeken door de grote onenigheid tussen de vier coalitiepartijen op allerlei terreinen. En dat terwijl er op zo veel punten een crisis aan de gang is. Kijk maar naar de vergrijzing, het klimaat, Oekraïne, de energiecrisis, de stikstofcrisis en ga zo maar door.

Je zou er moedeloos van worden.

Hoofredactie: Jeroen Hogendorp
Eindredactie: Elly Tjoa en Paul Klein
Vormgeving: Jos Wachelder
Bijdragen: Willeke van Cattenburch, Hiske Gerbrandy, Ed Vermij.
Redactieadres: Rustenburgh 15, 1111 VD Diemen, T: (06) 801 55 332 E: redactie@vgeo.nl
Website: www.vgeo.nl
Vragen of mededelingen? Als er veranderingen optreden, bijvoorbeeld door verhuizing of overlijden, kunt u dit kenbaar maken bij onze penningmeester Herman Engelen,

Vechtensteinlaan 60, 3601 CL Maarssen.
T: 0346-566350 E: penningmeester@vgeo.nl

Voor zaken betreffende bestuur en organisatie kunt u contact opnemen met Paul Klein, Thierensweg 15, 1411 EW Naarden.
T: 035-5389607, E: pagklein@planet.nl

Lidmaatschap en contributie: VGEO-leden betalen jaarlijks €14,- contributie. Een vrijwillige verhoging van dit bedrag wordt zeer op prijs gesteld.

Contributie s.v.p. overmaken op ING-rekening NL27 INGB 0000 100 802. t.n.v. Vereniging van Gepensioneerden Elsevier-Ondernemingen. Nadere informatie: Herman Engelen, E: penningmeester@vgeo.nl

De volgende Nieuwsbrief verschijnt november 2025. Kopij moet uiterlijk 7 november binnen zijn.

ES NIEUWSBRIEF

Op bezoek bij...

mevrouw Bakels-Swartsenburg

Op een zomerse dag eind juli begeeft Hiske Gerbrandy namens de redactie zich naar Bussum. Hier woont het oudste lid van onze vereniging, mevrouw Bakels-Swartsenburg. Voor het eerst in haar zesjarige loopbaan als interviewer ga ik iemand ontmoeten die ik niet persoonlijk heb gekend als Elsevier-collega.

Ik bel aan en mevrouw opent de deur voor mij, leunend op een rollator. Zij is geboren in 1927 en telt inmiddels 98 lentes. Het is de jeugdig ogende dame die mij opendoet niet aan te zien. De geest is scherp, zal zij in de loop van het gesprek zeggen, maar het lichaam werkt niet meer zo mee.

Mevrouw Bakels heeft slechts enkele jaren bij Elsevier gewerkt. Haar naam roept de herinnering op aan haar overleden man, een bekende naam binnen de Elsevier familie. Dit interview is dan ook tevens een eerbetoon aan deze moedige verzetsheld.

Mijn leven voor Elsevier en hoe het allemaal begon; maak kennis met mijn man Floris Bakels

Als jong meisje volgde ik een driejarige cursus voor schoonheidsspecialiste. Vanaf mijn 20ste werkte ik in een schoonheidssalon in Amsterdam, de stad waar ik ben geboren en getogen. Een goede vriend werkte bij De Telegraaf en vertelde dat het bij Elsevier zo'n gezellige boel was. Ik heb denk ik gesolliciteerd, maar in ieder geval kon ik beginnen op de receptie van het hoofdkantoor van Elsevier in de Spuistraat. (Later kwam Science erbij op de 4de verdieping.) Elsevier was de uitgever van het weekblad met die naam. Elseviers Weekblad was kort na de oorlog opgericht door Teddy Klautz. Klautz kende

mijn man van het zeilen; zij waren beiden fervente beoefenaars. Hij nodigde hem uit om bij Elsevier te komen werken onder het motto: er is altijd wat te doen. Floris Bakels begon als directiesecretaris bij Klautz.

Mijn man heeft een vreselijk oorlogsverleden; hij heeft acht concentratiekampen en gevangnissen doorstaan en overleefd. Hij was advocaat toen hij tijdens WOII werd opgepakt wegens verzetswerk. Op een nacht uit zijn bed gehaald met de mededeling "Sie sind heute Abend wieder zurück". Door de Amerikanen is hij na drieënhalve jaar bevrijd uit concentratiekamp Dachau. Hij heeft heel erg geleden en is toch lichamelijk en psychisch goed uit deze periode gekomen. Hij schreef tijdens zijn gevangenschap zijn dagboek op losse blaadjes. Hij deed ook wel administratief werk en maakte dan in het geheim notities over zijn ervaringen. Daartoe gebruikte hij een schrift waarin door de Duitsers met pen was geschreven en schreef zijn aantekeningen met potlood tussen de regels door (hij heeft al deze papieren verstoppt; deze zijn na de oorlog op de aangegeven plek door een legerordonnans opgehaald). Dat heeft na de oorlog in 1977 geresulteerd in het boekwerk "Nacht und Nebel". (Een verwijzing naar het zgn. Keitel-Erlass dat een aparte categorie gevangenen creëerde van verzetslieden die de Duitsers

het meeste schade toebrachten. Deze gevangenen moesten sterven, maar op een zo gruwelijk mogelijke manier. Ook moesten zij voor de achterblijvers in "Nacht und Nebel" verdwijnen.) Het is vertaald in vele talen, en wordt nog altijd veel gelezen.

Aan het eind van het interview volg ik mevrouw Bakels naar de studeerhoek. Daar pakt zij het boek uit de boekenkast en houdt het liefdevol vast.

(Zie bovenstaande foto.)

Een ander boekje van zijn hand getiteld "Verbeelding als Wapen" was al in 1947 uitgekomen. Het is een pareltje met allerlei kleine stukjes tekst met ervaringen, herinneringen aan gelukkiger tijden en gevoelens uit de kampen. Floris had zijn geloof, dat heeft hem erdoorheen gesleept. Hij kwam terug als een skelet, niet meer dan 45 kilo. Hij is eerst in Zwitserland hersteld, waar hij het schrijven ook al niet kon laten met een column in de krant Le Gazette in Genève.

Ikzelf heb in Amsterdam de oorlog meegemaakt. Ik ben 12 jaar jonger dan mijn

> pag.4

man en was in die tijd nog een jong meisje. Wij hadden door de oorlogsomstandigheden geen echte jeugd. Er was weinig eten en altijd gevaar. We waren bezet en er gold een avondklok. Overdag ging je naar school maar verder had je weinig vrijheid als je tegen de bezetter was. Ook kort na de oorlog was ons leven nog best beperkt.

Eerste - en enige - baan bij Elsevier

Elsevier (vernoemd naar de familie met die naam maar verder geen relatie - mijn man is ooit aan een boek over de familie begonnen maar heeft het niet kunnen afmaken vanwege gedoe over rechten) zat in een prachtig en groot pand aan de Spuistraat (zie foto). Mijn werkplek als receptionist was in de hal, een grote marmeren ruimte. Ik zat achter een balie vol apparaten; geen computers uiteraard, maar allerlei telefoons. Ik ontving in mijn eentje de gasten zoals schrijvers, advertentieverkopers en andere bezoekers. Zo heb ik mijn man leren kennen. Hij kwam bij Klautz op bezoek en meldde zich bij mij aan de balie. "En?", vraagt uw interviewer. Hij was een grote, knappe man met blauwe ogen, een zwarte rouwband om de arm (een teken van nagedachtenis aan al zijn goede vrienden en kampgenoten die vermoord zijn in de oorlog) en een hond. Ik was bang voor de hond, en hij vroeg nota bene of ik even op het dier wilde passen. Wij bleken bij elkaar in de buurt te wonen, en kwamen elkaar geregeld tegen op weg naar huis. Zo is het gekomen. We zijn getrouwd, en hebben vijf kinderen gekregen. Zoals dat ging in die

tijd, mocht ik niet blijven werken. Ik had er geen probleem mee want ik had nu een grotere verantwoordelijkheid: een gezin met vijf kinderen. In totaal heb ik ongeveer drie jaar bij Elsevier gewerkt.

Werkzame leven van Floris Bakels:

Mijn man kreeg een aanbod van Lefèbvre, directeur van Tjeenk Willink, en is overgestapt naar Scheltema Holkema als directeur. Hij werkte daar vele jaren totdat Dolf van den Brink, een goede vriend, hem uitnodigde terug op het oude nest. Hij heeft het onderdeel voor leerboeken Agon Elsevier opgezet, en is daar tot zijn pensioen in 1980 als directeur gebleven.

Kort na zijn begin bij Elsevier heeft

Floris in de avonduren ook het gehele standaardwerk van Winston Churchill uit het Engels naar het Nederlands vertaald: het 25-delige "The Second World War". Hij dicteerde de Nederlandse vertaling zo aan een secretaresse die het thuis aan onze eettafel direct uittipte.

Vanuit de Spuistraat is Elsevier verhuisd naar de Jan van Galenstraat. Ik kwam regelmatig op bezoek bij mijn man op kantoor. Ik kende de hele crew van schrijvers persoonlijk: mensen zoals Piet Bakker, Godfried Bomans, Jan de Hartog, J.W.F. Werumeus Buningh en vele anderen, allemaal succesvolle schrijvers resp. dichters.

Verdere levensloopbaan

Ik heb een heerlijk huis met een prachtige tuin. Ook al hadden we al jaren een tuinman, ik hield altijd zelf de borders

bij: helaas lukt mij dat nu niet meer. Nadat de kinderen waren uitgevlogen, ging ik vaker bij mijn moeder langs, werd ik wat vrijer om mijn tijd in te delen (los van scholen en sport-/taxidiensten voor de kinderen e.d.). Ik heb geen speciale hobby's, zoals bridge of iets dergelijks; ik ben nogal zorgend aangelegd voor anderen. Ik had graag in de ouderenzorg gewerkt maar dat kwam er niet van. In dit huis ga ik ooit het tijdelijke met het eeuwige verwisselen (mw Bakels knikt bij deze woorden van uw interviewer). Geen sprake van dat ik naar een verpleeghuis verdwijn.

Floris is in 2000 overleden, op 84-jarige leeftijd. Ik ben al 25 jaar op mijzelf, had niet gedacht dat ik dat aan zou kunnen. Ik ben gezegend met 4 zonen en 1 dochter, en vele klein- en achterkleinkinderen. Zij komen geregeld hier of halen mij op voor verjaardagen en zo.

Wat vind u van de nieuwe pensioenregeling?

Daar heb ik geen mening over, maar ik ben ervan overtuigd dat er prima voor de gepensioneerden gezorgd wordt.

Wat vind u van VGEO?

Na mijn en Floris' pensioen kreeg ik nog steeds allerlei nuttige informatie van Elsevier, zo ook het bestaan van de VGEO. Ik kan me niet herinneren dat ik mij heb aangemeld als lid. Betaald? Ik heb geen idee. Mijn zoon doet de financiën. Ik krijg de nieuwsbrief op papier. Ik app en lees mail maar mail niet terug. Ik kom niet op ALV of dagjes-uit: op mijn leeftijd is dat teveel. Mijn geest is nog scherp maar ik ben niet erg mobiel meer. > pag.5

Elsevier Spuistraat

Of ik nog collega's van vroeger zie? In het geheel niet. Die zijn allemaal dood. Laatst kwam ik iemand in Bussum tegen op straat. Blijkt dat hij bij Elsevier werkte. Zijn naam: Erik Ekker. We komen elkaar wel eens tegen bij het wandelen met de hond – hij dan – en dan kletsen we wat.

Wat ik van de vereniging vindt? Het zal zeker zijn nut hebben. Ik vind er niks van. Ik ken al die namen niet. Ik herinner me de uitjes van vroeger, in de tijd van de Spuistraat. Dan gingen mijn kinderen mee, kletsen met Godfried, en vooral schaken.

Naschrift:

op de website van VGEO kunt u bij Elsevieralia (zie inhoudsopgave) informatie over J.P. Klautz ("In de Ban van mijn Schaduw" uit 1986) en "De Uitgever Heeft Vele Gezichten" (door R.E.M. van den Brink t.g.v. het afscheid van mr. F.B. Bakels in 1979) vinden. Van beide boektitels is een exemplaar aanwezig op het VGEO-secretariaat.

Op een van de foto's bij dit interview ziet u Floris Bakels achter de microfoon; hij was een veel gevraagd spreker voor radio en televisie om te vertellen over zijn ervaringen in WOII. Wikipedia (NL) bevat ook een lemma over hem.

Agnes Joseph stapt over naar BBB

Een lid van de Tweede Kamer dat in de laatste nummers van deze Nieuwsbrief vaak genoemd werd, is overgestapt van Nieuw Sociaal Contract naar de Boer Burger Beweging. Het gaat om Agnes Joseph, die de overstap maakte met medeneming van haar zetel. Joseph voerde het woord over pensioenen en werd door de oprichter van NSC, Pieter Omtzigt, juist aangetrokken om haar kennis van pensioenen en haar grote inzet om pensioendeelnemers het recht te geven in te stemmen met het nieuwe pensioenstelsel. Eerder dit jaar werd haar voorstel met een kleine meerderheid verworpen en leek haar rol uitgespeeld.

Het is raadselachtig wat Joseph met haar overstap denkt te bereiken. Waarschijnlijk speelt mee dat de minister van Sociale Zaken die over pensioenen gaat, Eddy van Hijum, gekozen is tot lijsttrekker van NSC bij de komende verkiezingen. En hij was het die namens het Kabinet haar voorstel sterk ontraadde. Maar bij de BBB komt Joseph op plek 8 van de kieslijst en is het gezien de peilingen onwaarschijnlijk dat ze in de Tweede Kamer terechtkomt. Bovendien staat in het onlangs gepubliceerde verkiezingsprogramma van de BBB niets over haar voorstel voor instemming door pensioengerechtigden.

Overstappen naar een andere partij met medeneming van de zetel gebeurt wel vaker, maar van de ene coalitiepartij naar de andere is tamelijk uniek. Joseph had trouwens ook een mogelijke overstap naar 50Plus overwogen.

Willeke Casteren van Cattenburch stelt herinneringen aan haar vele jaren in dienst van Elsevier op schrift. Dit is de **achttiende** aflevering.

De afdeling advertentieacquisitie (5)

In mei 1968 ben ik weer terug in Amsterdam na mijn eerste Amerika-reis met bezoek aan Leni Ellinger in Washington, DC, gezamenlijk bezoek aan de FASEB-Meeting in Atlantic City en aansluitend mijn kennismaking met New York City waar ik een bezoek bracht aan ons kantoor aan de Van Der Bilt Avenue.

Daarna gebruikte ik de rest van mijn vakantie om de kennismaking met New York verder in te vullen (zie ES Nieuws 106 t/m 108).

Er breken roerige tijden aan. Otto ter Haar volgt PB (Papa Bergmans) op als directeur van Elsevier Science (1972). Louk Bergmans wordt directeur van Elsevier Sequoia en verlaat Heemstede om zich met zijn gezin te vestigen in Lausanne. De nieuwbouw aan de Van de Sande Bakhuijzenstraat (JH) wordt opgeleverd en de interne verhuizingen zijn niet van de lucht. De verhuishagens van de firma Dalemans zijn dan ook regelmatig in beeld. Mijn afdeling krijgt twee kamers toegewezen op de 4e étage JH. Zo ruim hebben we nog nooit gezeten! Foutje? Ondanks het feit dat we een pand met zeven kantoor-étages betrekken en een dubbel hoge

Willeke en James Kels

8/9e étage, is er al meteen ruimtegebrek. Algemene Zaken doet de ronde en inderdaad, mijn afdeling moet verhuizen naar de 2e étage. Daar zetelt de Salesafdeling en we krijgen één kamer toegewezen! Dat wordt puzzelen om de vier bureaus, boekenkast, archiefkast en ladekast erin te krijgen. Via ruitjespapier en kartonnetjes op schaal lukt het me alles erin te proppen en de firma Dalemans gaat aan de hand van mijn plattegrond aan de gang.

De fusie van Elsevier Publishing Company (EPC), geleid door Otto ter Haar,

met North-Holland Publishing Company (NOHUM), geleid door Bart van Tongeren, is na een lang proces en 'on equal basis', inmiddels een feit geworden en vanaf nu we gaan door het leven als Associated Scientific Publishers – ASP. Chris Baltzer (zie foto), Salesmanager bij NOHUM, heeft bij deze fusie een belangrijke rol gespeeld en heeft met "Deutsche Gründlichkeit" en schier eindeloze energie de twee Sales-afdelingen tot één geheel gesmeed. Het is dan ook geen verrassing dat Chris Baltzer nu ook de leiding krijgt over deze nieuw ontstane Salesafdeling.

Zo wordt Chris Baltzer onze nieuwe 'baas'. Hij blijkt een heel aardig en betrokken iemand te zijn, een Pietje Precies met belangstelling voor zijn personeel. Fijn om mee te werken. Zijn grootvader was beeldhouwer. Ik kan me niet meer herinneren hoe ik daar zo gauw achter kwam. Dus bij het ruilen van de kunst via de SBK twee keer per jaar, heb ik ook wel eens een beeld (je) uitgezocht voor zijn kamer, hoewel dat eigenlijk tegen mijn principes was. Maar omdat hij dikwijls op zijn kamer met grote conferentietafel de mensen van de Sales binnen riep om de gang van zaken te bespreken, kan een ieder meegenieten van dit kunstwerk, dus vanuit dat oogpunt gezien, kon ik er achter staan.

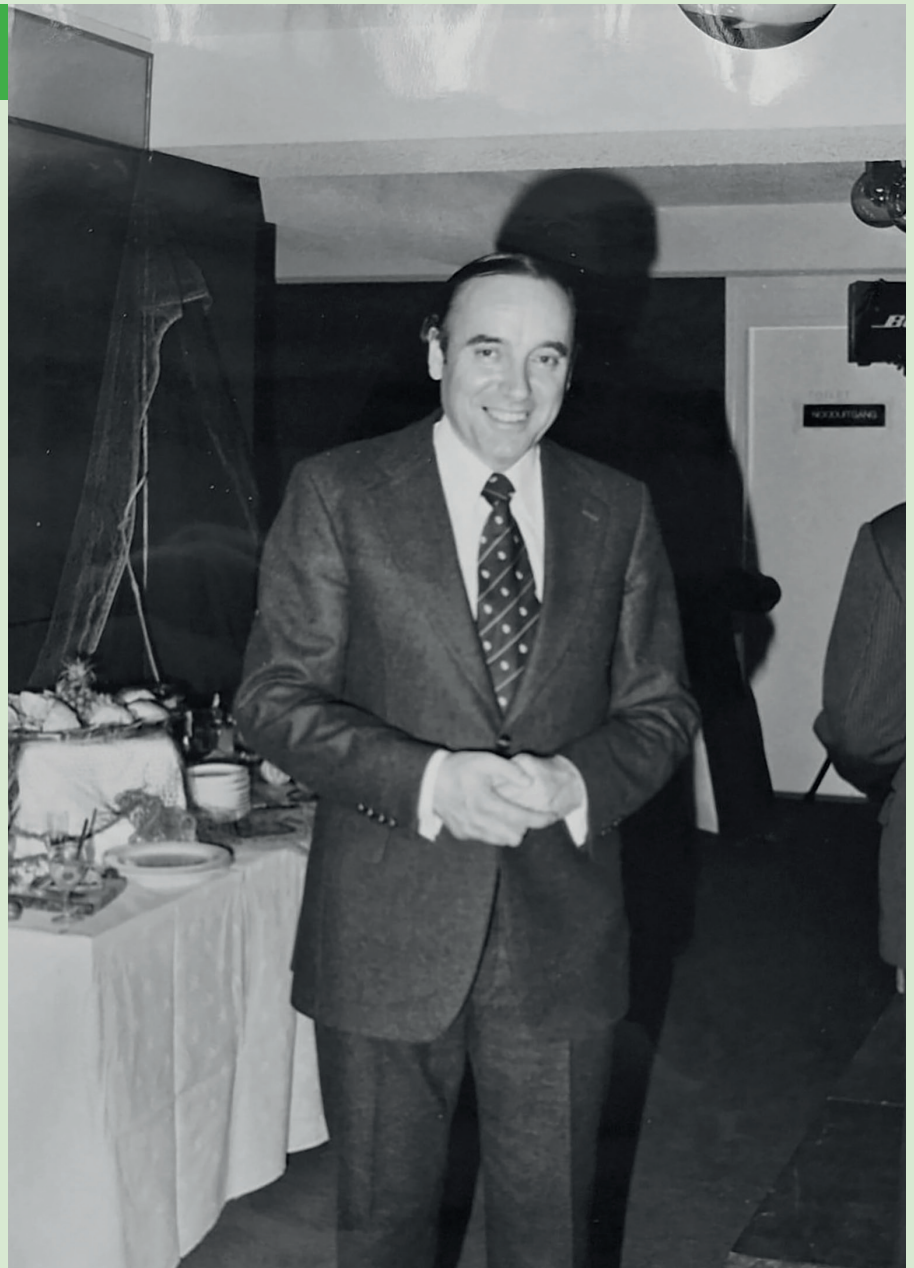
Ik herinner me ook toen wij op de Egelantiersgracht waren gaan wonen (1976), hij een keer bij ons boven is geweest en het viel hem meteen op dat Ferry bij het ophangen van een lamp bij het zitje voor de open haard, er nog niet aan toe was gekomen om het witte afdekplaatje aan het plafond in dezelfde kleur te schilderen. Hij zag dit niet alleen meteen, maar hij zei er ook wat van.

Chris woonde met zijn gezin in Naarden aan de Van der Helstlaan waar mijn grootouders ook hebben gewoond en waar Anneke en ik als kind dikwijls logeerden. Ferry en ik werden een keer bij Chris en zijn vrouw uitgenodigd voor een etentje ter verdere kennismaking. Heel leuk natuurlijk. In de kamer-ensuite hingen twee antieke kristallen kroonluchters. Heel mooi als je er van houdt maar het nadeel is, althans in mijn ogen, dat ze zo een koud en kil licht verspreiden en dat voor een huiskamer. Dat had ik eigenlijk niet verwacht bij Chris thuis.

Chris heeft in totaal maar tien jaar bij ons gewerkt, eerst bij de NOHUM en na de fusie kwam hij automatisch bij de inmiddels opgerichte Associated Scientific Publishers terecht, de ASP. In mei 1978 nam hij afscheid van de ASP, juist in de periode dat ik zo'n twee maanden afwezig was door het auto-ongeluk medio april. Daardoor geen afscheid kunnen nemen. Met een gebroken rechter arm net onder het schoudergewricht kan je niet veel presteren op kantoor maar telefonisch hield ik natuurlijk de vinger aan de pols. Charles Ellis werd de opvolger van Chris en die had ik al begin april ontmoet.

Ik lees net in 'Dutch Messengers', A History of Science Publishing 1930-1980, geschreven door Cornelis Andriess (zie ook onze website bij Elsevierialia), dat niemand er op was voorbereid dat Chris plotseling zou vertrekken, maar in zijn optiek waren er voor hem geen verdere promotiekansen. Ik denk dat het vertrek van Bart van Tongeren* in november 1972 hierin ook een rol heeft gespeeld.

Er is nog een laatste herinnering aan Chris die niet mag ontbreken: deze speelt in de zomer van 1978, ongeveer drie maanden na ons auto-ongeluk waar Ferry behoorlijk gehavend uitkwam. Daarom gingen we bijtijds naar bed ook omdat Ferry nog medicatie voor de nacht moest innemen. On-

geveer om half twaalf 's avonds werd er gebeld. Het was warm weer dus de ramen stonden wijd open en vrolijk gelach vanaf beneden klom langs de gevel omhoog. Ferry sliep al. Ik ben in het trapportaal uit het raam gaan hangen om de kijken wie er voor de deur stonden: een heel gezelschap nl. Chris, Frans van Eysinga en Charles Ellis met hun echtgenotes. Zij hadden kennelijk bij ons in de Jordaan gezellig gegeten en waren in voor een afzakkertje bij ons! Heel jammer dat het zo slecht uitkwam. Ik had het natuurlijk enig gevonden om ze bij ons boven te ontvangen! Vooral ook omdat ik het afscheid van Chris door het ongeluk niet had meegeemaakt. De volgende morgen vond ik het visitekaartje van Chris in de brievenbus: J.C. Baltzer, Managing Director Klu-

wer Academic Publishers Group, met de groetjes en alle namen! Bij Kluwer had hij de positie gevonden die bij ASP niet voorhanden was.

Bij het afscheid van Otto ter Haar in 1992 in de Orangerie van Kasteel Elswout, Aerdenhout, was Chris mijn tafelheer. Dat was een leuk weerzien!

** Het afscheid van
Bart van Tongeren
werd groots gevierd,*

zie volgende aflevering.

Wordt vervolgd.

Reacties: fam.casteren@home.nl

ED VERMIJ

begon in 1963 als corrector bij Uitgeversmaatschappij Elsevier. Bij Bonaventura/Annoventura was hij vele jaren (hoofd)redacteur van het Almanakken-fonds met als belangrijkste titel Elseviers Belasting-Almanak.

De Kloveniersburgwal met in het midden nummer 51 (de bruine deur) waar Annoventura enige tijd kantoor hield.

Annoventura

Het jaarboekenfonds van Bonaventura werd in 1974 ondergebracht in een afzonderlijke vennootschap: B.V. Uitgeversmaatschappij Annoventura. Ons kantoor was aanvankelijk op de eerste etage van de Spuistraat 110-112, later verhuisden wij naar Kloveniersburgwal 51 waar in een vroegere periode het Geografisch en Cartografisch Instituut Elsevier was gevestigd. Onze buurman op nummer 49 was de bekende cineast Louis van Gasteren wiens mooie, maar zeer luide stem nogal eens was te horen via een binnenplaatsje tussen de twee panden.

Vervolgens werd verhuisd naar de Herengracht 119, de voormalige Openbare Burgerschool voor Meisjes. Dit pand stond via een ondergrondse doorgang in verbinding met het kantoor van Excerpta Medica aan de Keizersgracht 305. Wij werkten al geruime tijd in het pand toen werd ontdekt dat er op de zolder illegaal mensen woonden. Na een verhuizing naar de Nieuwezijds Voorburgwal 89 betrokken Bonaventura en Annoventura eind 1988 gezamenlijk Centerpoint in Amsterdam-Zuidoost met als grote luxe eigen parkeerplaatsen en voor het eerst ook een restaurant.

In het najaar van 1974 verscheen de 3de editie van de Beroepen-Almanak; eerdere edities verschenen in 1963 en 1964, maar door de onzekerheid over de ophanden zijnde grote wijzigingen die de invoering van de Mammoetwet op 1 augustus 1968 met zich zou meebrengen kon niet sneller een nieuwe editie worden samengesteld.

In 1977 verscheen Elseviers Almanak voor de Belegger. Daarin was een hoofdstuk opgenomen over het nieuwe fenomeen aandelenopties die nadien in april 1978 door de European Options Exchange (EOE) op de markt werden gebracht. In 1981 verscheen Elseviers Pensioen-

Almanak over pensioenen, lijfrenten en levensverzekeringen, geschreven door L. Benjamins en drs. G.W. Euverman. De heer Euverman was destijds actuaire van het Elsevier-pensioenfonds.

Ook in 1981 verschenen de 1ste edities van Elseviers BTW-Almanak en Elseviers Almanak voor de Vermogensbelasting, in 1983 de 1ste editie van Elseviers Almanak voor de Sociale Verzekeringen, in 1984 de 1ste edities van Elseviers Almanak voor de Loonbelasting, Elseviers Almanak voor Huwelijk en Samenwonen en in 1986 de 1ste editie van Elseviers Subsidie-Almanak.

In 1987 verscheen de 1ste editie van Elseviers Almanak voor het Erfrecht, geschreven door mr. J.P. Dierkens Schuttevaer, toentertijd de jongste notaris in Nederland. De heer Jonker, auteur van de Belasting-Almanak, kende diens vader, prof. mr. Herman Schuttevaer, voormalig Hoofd Wetgeving van de Belastingdienst, die zijn zoon vooruitschoof om deze Almanak te schrijven. Het besluit om dit te doen werd genomen op 22 januari 1981 tijdens een diner in het prachtige restaurant Allemansgeest in Voorschoten met Herman Schuttevaer, zoon Jaap Dierkens Schuttevaer, de heer Jonker, Wim Kieken en ik.

Het Almanakken-fonds heeft zich voortdurend mogen verheugen in een groot aantal gebruikers die met onze zeer uitgebreide informatie hun voordeel konden doen. In de jaren zeventig en tachtig was die nauwelijks beschikbaar, overheidsfolders met betrekking tot allerlei zaken, zoals nu, waren er niet en er was nog geen internet. Je kunt het je nu nauwelijks meer voorstellen nu iedereen zich kan informeren via google en ChatGPT. Toch zijn er nog steeds mensen, vooral onder gepensioneerden, die geen gebruik maken van een computer, zij weten echt niet wat ze missen en helemaal niet als zij geen enkele hobby hebben.

Reacties: ed.vermij@icloud.com

WELKOM

Als nieuwe leden of donateur heten wij welkom:
Mevr. H.J. (Ans) Klei, Elsevier Science
Dhr. S.A. (Steeff) de Rooij, Elsevier Science
Dhr. F.D. (Fer) Mesman, Elsevier Science

IN MEMORIAM

De volgende leden zijn ons ontvallen
Dhr. P.W. (Paul) Taylor, De Rijp
Dhr. G.M. (Gerrit) Groenenberg, Haarlem
Dhr. J.M. (Jop) Boom, Aerdenhout
Dhr. F.W.J. (Frans) Baijens, Hengelo